

Narzędzie pracy socjalnej nr 25
Ankieta umiejętności wychowawczych^{1, 2}

Przeznaczenie narzędzia:

Etap I (1b) – Ocena / Diagnoza (Pogłębienie wiedzy o sytuacji związanej z problemem osoby/ rodziny)

Zastosowanie narzędzia: fakultatywne

Rodzaj narzędzia: specjalistyczne

Wypełnia: Klient

Sygnatura: FS_RzD_25

Oceń w skali od 1 do 6 poziom swoich umiejętności wychowawczych /1 oznacza bardzo nisko a 6 bardzo wysoko/

Jak oceniasz swoją/e:

1. *Znajomość poszczególnych faz rozwojowych dziecka*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

2. *Znajomość właściwych postaw rodzicielskich*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

3. *Znajomość właściwych metod wyciągania konsekwencji wobec dziecka/dzieci*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

4. *Umiejętności właściwego karania bez krzywdzenia dziecka/dzieci*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

5. *Umiejętności właściwego chwaleńia dziecka/dzieci*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

6. *Umiejętności komunikowania się z dzieckiem/dziećmi z uwzględnieniem komunikacji werbalnej i niewerbalnej*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

7. *Umiejętności rozpoznawania, nazywania i konstruktywnego wyrażania uczuć wobec dziecka/dzieci*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

8. *Umiejętności zachęcania dziecka/dzieci do współpracy i pomocy*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

9. *Umiejętności radzenia sobie z agresją u dziecka/dzieci, pokonywaniem złości*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

10. *Umiejętności radzenia sobie z przeciwdziałaniem uzależnieniom u dziecka/dzieci*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

11. *Umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów szkolnych i motywowania dziecka do nauki*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

12. *Umiejętności twórczego spędzania czasu wolnego z dzieckiem*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

13. *Umiejętności w zakresie zabaw z dzieckiem/dziećmi*

bardzo nisko _1_ _2_ _3_ _4_ _5_ _6_ _7_ _8_ _9_ _10_ bardzo wysoko

Data wypełnienia ankiety _____

¹ Narzędzie zostało opracowane przez Zespół ds. rodziny z dziećmi.

² Pytania przykładowe, każdorazowo pytania można dostosować do konkretnego klienta lub grupy klientów.

Nazwisko i imię osoby wypełniającej _____

INSTRUKCJA

1. Cel narzędzia

- Rozpoznanie umiejętności wychowawczych klienta (rodzica) i/lub sposobu subiektywnego postrzegania tych umiejętności.
- Potraktowanie ankiety jako ewaluacyjnej daje możliwość uchwycenia zmian w tym zakresie – poprzez jej dwukrotne wypełnienie na etapie rozpoznawania sytuacji klienta/rodziny oraz po zrealizowaniu jakiś działań dotyczących umiejętności wychowawczych.. (np. co się zmieniło w zakresie postrzegania swoich umiejętności wychowawczych po udziale w warsztatach dla rodziców).

2. Grupa docelowa

- Osoby/rodziny wychowujące dzieci, które borykają się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi lub chcą podnieść swoje kompetencje rodzicielskie i poprawić relacje z dziećmi.

3. Sposób wykorzystania

a) okoliczności w jakich stosuje się narzędzie

- *Ankieta umiejętności wychowawczych* jest narzędziem fakultatywnym z którego można skorzystać po przeprowadzeniu *Wywiadu z rodziną z dziećmi*. Jest to narzędzie o charakterze wspomagającym i uzupełniającym w procesie diagnozowania w pracy socjalnej.
- Na etapie opisywania i analizowania sytuacji klienta *Ankieta* warto połączyć (ale nie przy jednym spotkaniu z klientem tylko w jakimś odstępie czasu) z innymi narzędziami fakultatywnymi adresowanym dla rodzin z dziećmi np. *Arkuszem oceny zagrożenia rozwoju dziecka*.
- Aktualizacja czyli ponowne wypełnienie narzędzia zależy od decyzji pracownika socjalnego i oczywiście zgody klienta. Kwestionariusz można zastosować jednak na początkowym etapie pracy z klientem i powtórzyć jego wypełnienie np. po przebytych szkoleniu dotyczącym umiejętności wychowawczych. Wszelkie zmiany w kwestionariuszu wskazujące na lepsze postrzeganie własnych umiejętności będą miały charakter motywujący, mobilizujący klienta do dalszych działań oraz będą informacją o zachodzących zmianach i zmierzaniu do założonego celu.

b) zastosowanie pytań

- Narzędzie to ma charakter zarówno autodiagnostyczny, jak i ewaluacyjny, i służy m.in. rozpoznaniu jak klient postrzega i ocenia swoje umiejętności społeczne, w tym w kontekście możliwości podjęcia zatrudnienia.
- Wypełnianie tego kwestionariusza przez klienta może być powiązane z rozmową z na temat rozumienia czym są umiejętności wychowawcze i rozpoznawania ich u siebie, refleksji na temat znaczenia tych umiejętności w wychowywaniu dzieci a także na temat doświadczeń praktycznych dotyczących różnych sytuacji klienta z udziałem dzieci, w których w jakiś szczególny sposób „przyglądał się” swoim umiejętnościom wychowawczym.
- Stworzony wykaz umiejętności może zostać uzupełniony także o inne wskazane przez klienta lub pracownika socjalnego.

c) na co warto zwrócić uwagę

- Szczególnie istotną kwestią jest rozumienie przez klienta jaką rolę pełnią umiejętności wychowawcze w funkcjonowaniu rodziny oraz w rozwoju dziecka a także rozumienie roli rodzica w całym procesie wychowania.

d) informacje dodatkowe

- Przed przekazaniem klientowi *Ankiety* należy poinformować klienta o konieczności jej przeprowadzenia oraz o jej celu.